

Dames en heren,

"If you shoot for the stars and hit the moon, it's ok. But you've got to shoot for something. A lot of people don't even shoot," aldus Amerikaans schrijver en zakenman Robert Townsend.

Ook het begin van een academiejaar wordt traditioneel – en dat is een gezonde, competitieve houding- zowel bij professoren als studenten, overheerst door ambitie.

Daar kunnen we trouwens nooit genoeg van hebben!

Wat is er mooier dan vanuit een geloof in de wilskracht van mensen, organisaties en besturen – resoluut investeren in een aantal basiswaarden zoals verantwoordelijkheid, solidariteit en kennisontwikkeling én de stimulerende overdracht ervan!

Degelijk, kwalitatief hoogstaand én uitdagend hoger onderwijs blijft dé sleutel tot de toekomst.

Meer dan ooit zal het dé bepalende factor zijn voor het economisch én sociaal succes van een regio.

Alleen die regio's zullen er immers in slagen om ál het beschikbare potentieel aan mensen en talenten ook daadwerkelijk en positief in te zetten.

Als grootste en economisch belangrijkste provincie is het onze verdomde plicht om die unieke concentratie aan kennis en kennisontwikkeling in onze regio te versterken en internationaal te benchmarken.

Willen we er met andere woorden mee voor zorgen dat de Europese Unie –conform de Lissabon en opvolgingsdoelstellingen -uitgroeit tot een zeer *competitieve kenniseconomie* – en een alternatief is er niet- , blijven bijkomende initiatieven en inspanningen noodzakelijk. In het bijzonder ook in onze regio!

Ik juich jullie initiatief dan ook toe!

Van de Vlaamse provincies telt Antwerpen het grootst aantal schoolverlaters zonder eindexamen op zak.

Onze provincie kampt met een enorme –schrijnende - arbeidsmarktparadox.

Terwijl werkgevers –uit de regio met de grootste jobcreatie van het hele land- klagen over het gebrek aan competente medewerkers met de juiste attitude en

arbeidsethos, blijven al te veel beschikbaar arbeidskrachten, in het bijzonder jongeren en ouderen werkloos aan de zijlijn staat.

Dat geldt vooral ook voor mensen met een migratieachtergrond.

Stuk voor stuk – niet te tolereren - gemiste kansen!

Een actieve bijdrage aan de welvaartscreatie door arbeid zou niet alleen sterk bijdragen tot een positief zelfbeeld.

Het is bovendien de beste hefboom om het maatschappelijk draagvlak voor diversiteit duurzaam te versterken.

Kortom, de hele samenleving wint als onderwijsinstellingen en in het bijzonder ook hogere onderwijsinstellingen de vaak moeizame overgang tussen onderwijs en de veeleisende arbeidsmarkt als bijzondere uitdaging scherp stellen én succesvol aangaan.

Ook een wetenschappelijke ondersteuning van én een actieve deelname aan het maatschappelijk debat door hogere onderwijsinstellingen is, in tijden van transitie, meer dan wenselijk.

Precies daarom ook investeert de provincie Antwerpen ook in wetenschappelijk onderzoek, in het bijzonder naar de speerpuntsectoren van de toekomst nu o.m. de automobielsector en andere industriële sectoren door de verschuiving van het politiek en economisch machtcentrum naar het Oosten, de toenemende overcapaciteit op de wereldmarkt én de tendens naar kleinere, meer wendbare en flexibele ondernemingen, steeds meer onder druk staan.

Soms eeuwenlang in Antwerpen verankerde nichesectoren, zoals de diamant, waarvan alle actoren uitgedaagd worden samen na te denken over een gedeelde én gedragen strategische toekomstvisie om die historisch verworven topositie duurzaam te consolideren, ondersteunen we evenzeer.

Evenals tal van ander toegepast onderzoek in een aantal specifieke domeinen.

Dergelijke investeringen bieden de provincie Antwerpen niet alleen een unieke kans om het eigen beleid wetenschappelijk goed te onderbouwen.

Tegelijk willen we er op onze bescheiden manier toe bijdragen dat de universiteit en hogescholen niet enkel inzetten op excellent onderwijs en meer fundamenteel

wetenschappelijk onderzoek, maar zich meer dan ooit ook richten op de buitenwereld en zich actief engageren in het maatschappelijk debat.

Met haar duidelijke keuze voor uitermate relevante interdisciplinaire onderzoeksspeerpunt domeinen zoals materiaalkarakterisering, neurowetenschappen, ecologie en duurzame ontwikkeling, infectieziekten, Geneesmiddelenonderzoek, sociaal-economisch beleid en organisatie, de grootstad, geschiedenis en hedendaags beleid, haven, transport & logistiek, die zowel aansluiten bij economische wereldspelers uit de regio als bij de corebusiness van andere kennisinstellingen zoals het VITO én bij dé uitdagingen van vandaag en morgen, trekt de Universiteit Antwerpen duidelijk die kaart. Wetenschappen, recht en economie zullen voormeld speerpuntonderzoek schragen.

Succesvolle en maatschappelijk hoogst relevante universiteiten en hogescholen zijn immers goed ingebed in een netwerk van strategische allianties met andere onderwijs- en onderzoeksinstituten, ondernemingen, ondernemers- en not-for-profitorganisaties.

Dit uiteraard over de associatie-, de regio- en de landsgrenzen heen.

Het zal de onderwijsinstellingen van de hele provincie Antwerpen bovendien aantrekkelijker maken voor buitenlandse studenten én meer perspectieven openen voor eigen studenten om nuttige buitenlandse ervaring op te doen.

Volgens Kishore Mahbubani investeerde Azië in 2008 390 miljard dollar in wetenschappelijk onderzoek en technologie.

Dat is meer dan 50% meer dan wat Europa in wetenschap en technologie investeerde! Zowat 90% van alle wetenschappers en ingenieurs met een Ph-D zou, aldus nog Mahbubani, in Azië verblijven.

Allicht nog belangrijker is dat Aziatische jongeren hypergemotiveerd, ambitieus, onwaarschijnlijk leergierig en veeleisend zijn.

Zowel voor zichzelf als voor hun professoren leggen ze de lat zeer hoog. Ik durf er gif op innemen dat Aziatische studenten geen boodschap hebben aan IAJ en andere flexibele trajecten.

Integendeel, onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en concentratie op studie worden er terecht aangezien als een voorrecht, als een niet te verkwiste kans want als dé hefbomen bij uitstek om Azië opnieuw te laten uitgroeien tot nieuwe wereldleider.

Jongeren grijpen massaal hun kans om mee te bouwen aan die hoopvolle droom. Nooit eerder studeerden zoveel Aziatische jongeren in de VSA en Europa. Nooit eerder studeerden zoveel jongeren vanuit de hele wereld in Azië en in het bijzonder in China, India en Japan.

Ook aan deze uitwisseling draagt de provincie Antwerpen haar steentje bij. Mede dankzij onze uitmuntende – onlangs door de Chinese overheid bekroonde – zusterrelatie met de provincie Shaanxi kunnen jongeren uit Vlaanderen zes tot twaalf maanden studeren aan een prestigieuze universiteit in Xi'an.

Xi'an, hoofdstad van Shaanxi, eens dé wieg en hoofdstad van China, en als begin – of eindpunt van de zijderoute ooit de meest kosmopolitische stad van het Middenrijk.

Omgekeerd verwelkomen Antwerpse onderwijsinstellingen jaarlijks een tiental Chinese studenten op basis van deze succesvolle samenwerkingsovereenkomst. Zij zijn dé ambassadeurs bij uitstek van China in Antwerpen en vice versa. Het zullen vooral deze jongeren zijn die met doorleefde kennis van de wijzigende wereldorde en van de Aziatische cultuur succesvol kunnen uitgroeien tot kosmopolitische ondernemers, onderzoekers, opleiders...die de veranderende wereld niet enkel behoorlijk begrijpen, maar er bovendien vlot in kunnen functioneren.

O.m. op die manier zal deze investering in studentenuitwisseling ertoe bijdragen dat Antwerpen beter kan inspelen op de immense troeven van de nieuwe groeimarkten/groeimachten.

Dames en heren,

Ook de hervorming van het onderwijslandschap getuigt op een aantal vlakken van ambitie.

Afgelopen zomer keurde de Vlaamse regering een grondige hervorming van het hoger onderwijs goed.

De academische tweecycli-opleidingen aan de hogescholen worden, op enkele uitzonderingen na, geïntegreerd in de universiteiten.

De universiteiten worden zo bevoegd voor het onderwijs- en onderzoeksbeleid, de kwaliteitszorg, het personeelsbeleid én de diploma-uitreiking.

Grofweg zullen dus zo'n 20 000 studenten de overstap maken van hogeschool naar universiteit.

Een stevige helft ervan wordt zo student van de KU Leuven.

Volgens minister van Onderwijs Pascal Smet zullen deze hervormingen zichtbaar worden vanaf het academiejaar 2013-2014. Ze zullen zo'n tien jaar in beslag nemen.

Hoewel de inkanteling niet in eerste instantie een rationaliseringsverhaal is, kan ze er ook niet los van worden gezien.

Zoals alom bekend is de eerste, zeer belangrijke rationalisering op universitair niveau gerealiseerd door de fusie van de Antwerpse Universiteiten én de versmelting van de twee TEW-opleidingen in Antwerpen.

De UA betaalde er het volle pond voor. En dat weegt tot op vandaag zwaar door. O.m. als voorzitter van de Hoge Raad van de UA begrijp ik dan ook ten volle het ongenoegen, ja zelfs de frustratie over het vervellen van de Handelswetenschappen aan Lessius tot een volwaardige geacademiseerde economische opleiding op een haast letterlijke boogscheut van de stadscampus.

Als een dergelijke opleiding zich niet of onvoldoende onderscheidt van de moeizaam én op kosten van de UA gefuseerde TEW-opleiding dan lijken de rationaliseringsinspanningen van destijds achteraf beschouwt een maat voor niets.

Als dit vanuit rationaliseringsoogpunt geen punt is, dan rijst de vraag of een decretale bepaling en dus beperking van onderwijsbevoegdheid van hogere onderwijsinstellingen nog nodig of zelfs verdedigbaar is.

Waarom dan niet de vrijheid geven aan elke hogere onderwijsinstelling om die opleiding aan te bieden die ze kwalitatief kan inrichten, financieel kan bolwerken én waarvoor ze – naar eigen inzicht - voldoende studenten kan aantrekken?

Dames en heren,

Die bekommernis is u bekend.

Zoals ik u durf vragen om empathie en meer nog om een grote bereidheid om het – binnen de huidige decretale context - weinig rationele resultaat waartoe deze evolutie aanleiding geeft, constructief en in goed associatie-overschrijdend overleg mee op te lossen, mag/moet u me vragen om álle hogere onderwijsinstellingen,

gevestigd in de provincie Antwerpen ten volle steunen en te verdedigen.
Die vraag is legitiem, maar eigenlijk overbodig.

Ik beschouw het immers als de evidentie zelf!

Overigens, een goede twee weken geleden had ik het genoeg om in China ook kennis te maken met een Leuvense student die met een beurs van de provincie Antwerpen deelneemt aan een uitwisselingsprogramma aan een Chinese Universiteit in onze zusterprovincie.

Voorts ondersteun ik met veel overtuiging het "studieproject Technologietransfert", ingediend bij minister Lieten.

En, in het verleden investeerde de provincie Antwerpen in de opleiding orthopedie en projecten als Belmusa m.b.t. bij ons geteelde bananen.

Momenteel onderzoeken we de vraag naar substantiële cofinanciering van het veelbelovende algenproject dat samen met VITO wordt uitgewerkt.

Groot is mijn waardering voor strategische en operationele samenwerking van de Lessius Hogeschool, de Katholieke Hogeschool Mechelen en Katholieke Hogeschool Kempen, die vandaag wordt voorgesteld en waarvoor ik u graag feliciteer!

Een uniek initiatief van grensverleggende krachtenbundeling in de nieuwe Lessius, in het zuidelijke hart van de provincie.

Dames en heren,

Een gouverneur is zowat een libero die zoveel als mogelijk bruggen moet slaan tussen overheden, organisaties, instellingen, verenigingen...én associaties, om in het belang van het algemeen, samenwerkingsinitiatieven, synergieën en krachtenbundeling te faciliteren.

Ik wil dat –desgewenst- ook graag doen op het vlak van hoger onderwijs.

Associatie-overschrijdende samenwerking om er bijvoorbeeld toe bij te dragen dat alle hogere onderwijsinstellingen hun verantwoordelijkheid nemen om alle gemotiveerde jongeren die er de capaciteit voor hebben, ongeacht migratie-achtergrond, handicap...succesvol te helpen afstuderen en ervoor te zorgen dat goede praktijken maximaal worden uitgewisseld.

Associatie-overschrijdende samenwerking om –waar nuttig en wenselijk – krachten te bundelen op het vlak van innovatief wetenschappelijk onderzoek en de vermarkting ervan of voor het realiseren van boeiende projecten rekening houdend

met de, ook aan (potentiële) studenten en medewerkers correct gecommuniceerde, expertise en excellentie van elk van de hogere onderwijsinstellingen. Zowel de studenten als de hele samenleving zullen er wel bij varen.

Die offensieve en open samenwerking wens ik u en alle onderwijsinstellingen in deze provincie toe!

Wie deze ambitie onderschrijft, kan op mijn steun blijven rekenen!

Ik dank u.